

گندم دوروم رقم بهرنگ

مناسب برای کشت در مناطق گرم و خشک جنوب کشور

ارقام محلی گندم دوروم از گذشته بسیار دور در مناطق مختلف کشور خصوصاً شمال غرب تا جنوب غرب به صورت دیم کشت شده اند و سطح زیر کشت دیم این محصول در سال های اخیر حدود ۲۵۰ هزار هکتار برآورد می گردد. تا قبل از سال ۱۳۷۰ گندم دوروم آبی به صورت گسترده کشت نمی شد، اما در دهه هشتاد با وارد شدن بذور رقم یاواروس-۷۹ و معرفی سه رقم گندم دوروم سیمینه، آریا و کرخه برای کشت در زراعت آبی، سطح کشت گندم دوروم آبی به بیش از ۲۰۰ هزار هکتار بالغ می گردد، که نشان دهنده سازگاری وسیع گندم دوروم با شرایط آب و هوایی خشک بویژه مناطق گرم و خشک جنوب کشور می باشد. نیاز صنایع ماکارونی سازی کشور به سمولینا که از دانه گندم دوروم حاصل میگردد، ایجاب می نماید که لاین ها و ارقام با سازگاری و پایداری عملکرد بالا، مورد توجه قرار گیرد. رقم بهرنگ در سال زراعی ۱۳۷۸-۱۳۷۷ از مرکز تحقیقات بین المللی CIMMYT تحت نام ZHONG ZOU/2*GREEN-3 دریافت شد و طی چند سال در مناطق مختلف اقلیم گرم و خشک به همراه دورقم شاهد کرخه و آریا برای تعیین سازگاری عمومی و پایداری عملکرد در آزمایش های یکنواخت سراسری مورد بررسی قرار گرفت. در آزمایش های تحقیقی-ترویجی عملکرد این لاین و رقم شاهد کرخه به ترتیب ۵/۹۵۰ و ۵/۴۲۹ تن در هکتار برآورد گردید، که نشان دهنده برتری آن نسبت به رقم شاهد می باشد. صفت مقاومت قابل قبول این لاین نسبت به نژاد Ug99 زنگ سیاه به عنوان یکی از صفات بارز در معرفی این لاین مطرح می باشد. واکنش این لاین به بیماری زنگ زرد در داراب، دزفول، خرم آباد، اهواز، گرگان، نیشابور و کرج از مقاوم تا نیمه مقاوم یادداشت برداری گردید. رقم بهرنگ از نظر پایداری عملکرد و میانگین عملکرد دانه برترین لاین بود. میانگین عملکرد دانه آن طی ۳ سال در ۴ منطقه بالغ بر ۶/۷۹۶ تن در هکتار بود. این رقم به دلیل داشتن سازگاری مناسب و عملکرد مطلوب در اقلیم گرم و خشک جنوب کشور و نیز کیفیت خوب دانه آن برای تهیه ماکارونی، از مزیت خوبی برخوردار است و با توجه به اینکه بیشترین سطح زیر کشت گندم دوروم کشور در اقلیم مزبور واقع شده است. رقم جدید بهرنگ نیاز این مناطق را تا حد زیادی مرتفع می سازد.

خصوصیات زراعی رقم بهرتنگ در مقایسه با رقم شاهد

رقم جدید بهرتنگ	رقم شاهد (کرخه)	خصوصیات زراعی
بهاره	بهاره	تیپ رشد
۱۱۶	۱۲۷	مدت زمان تا ظهور سنبله (روز)
۹۴	۹۲	ارتفاع بوته (سانتی متر)
مقاوم	مقاوم	خوابیدگی (ورس)
مقاوم	مقاوم	ریزش دانه
۵۲	۴۲	وزن هزار دانه (گرم)
۲۰MR	۳۰MR	واکنش به زنگ زرد
مقاوم	مقاوم	واکنش به سیاهک پنهان
نیمه مقاوم	نیمه مقاوم	واکنش به زنگ سیاه نژاد UG۹۹
مقاوم	مقاوم	واکنش به سیاهک ناقص
بسیار خوب	خوب	کیفیت دانه
۶/۶۸۵	۶/۲۰۱	میانگین عملکرد (تن در هکتار)

